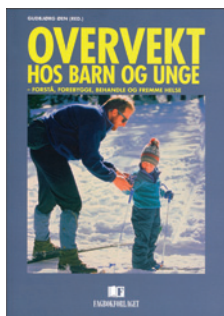


Viktig bok om overvekt hos barn og unge



Gudbjørg Øen, red.

Overvekt hos barn og unge

Forstå, forebygge, behandle og fremme helse. 300 s, tab, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2012. Pris NOK 398 ISBN 978-82-450-1066-4

Denne boken er skrevet for fagpersoner som driver forebyggende arbeid og behandling av fedme og overvekt blant barn og unge. Forfatter og redaktør, Gudbjørg Øen, har valgt medforfattere med ulike faglig bakgrunn og yrkesmessig tilknytning innen medisin og helsefag. Dette valget understreker hvor viktig det er med tverrfaglig samarbeid når man jobber med barnefedme på ulike nivåer. Forfatteren selv skriver at de ønsker å formidle kunnskap og drøfte faglige og etiske problemstillinger som er sentrale i overvekt-behandling. Videre er hun opptatt av brukernes erfaringer med overvekt og fedme og deres møte med dagens helsepersonell. Hun poengterer spesielt at boken skal bidra til å løfte frem problemstillinger som er underkommunisert i helsefaglige utdanninger, blant helsepersonell i praksis og i mediene.

Boken består av totalt 15 kapitler, hvorav halvparten er skrevet av redaktøren selv. Hun innleder med stort engasjement og poengterer viktigheten av det hun selv har lært i møte med overvektige personer. Gjennom hele teksten er språket lett, og medisinske termer er forklart underveis slik at stoffet blir lett tilgjengelig. Det følger referanseliste etter alle de faglige kapitlene. Enkelte kapitler er imidlertid skjemma av gjentakelser, dårlig språk og litt klønete oversettelser. Det er enkelte oversiktsfigurer og illustrasjoner, men det kunne med fordel vært flere for å skape mer dynamikk i det visuelle uttrykket.

Redaktøren introduserer sine medforfattere med stor respekt og understreker hele tiden at for å løse utfordringene som følger med overvekt og fedme, er det nødvendig med interesserte og dyktige fagfolk på «alle arenaer». Det faglige innholdet dekker utredning, biologiske årsaker til fedme, somatiske følgetilstander ved fedme, i tillegg til utredning og behandling. Det er også egne kapitler som dekker ernæring og fysisk aktivitet. Fedme i relasjon til psykososiale faktorer og psykisk helse er også beskrevet og drøftet. Øen har spesielt vektlagt de etiske utfordringene som følger med fedme-problematikk. Et eget kapittel er tilegnet en brukerrepresentant.

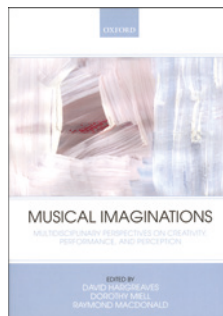
Øen beskriver på en god måte det komplekse og utfordrende ved overvekt og fedme hos barn og unge – kunnskap som er helt nødvendig hvis vi skal være i stand til å møte fremtidige utfordringer. Boken er derfor et viktig bidrag for å øke kunnskapsnivået hos aktører som forebygger, møter og behandler overvektige barn og unge. Enkelte redaksjonelle svakheter og skjønnhetsfeil bør kunne rettes opp i neste utgave.

Samira Lekhal

Jøran Hjelmsæth

Senter for sykkelig overvekt i Helse Sør-Øst
Sykehuset i Vestfold

Kreativitet i samspill



David Hargreaves, Dorothy Miell,
Raymond MacDonald, red.

Musical imaginations

Multidisciplinary perspectives on creativity, performance and perception. 496 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2011. Pris GBP 40 ISBN 978-0-19-956808-6

Som tverrfaglig orienterte lever vi på mange måter i en spennende tid. Denne boken er et eksempel på innsikt som oppstår der forskjellige faglige tradisjoner kommer sammen. På denne måten kan ulike vinklinger føres sammen til nye synteser som gjør det mulig å utvikle viten på felter der innsikt tidligere var preget av spekulasjoner og brokker av informasjon og innsikt med begrenset empirisk viten.

I denne antologien setter bidragsyterne særlig søkelyset på kreativitet i samspill. Profilerte fagpersoner innen psykologi, musikkpsykologi, sosiologi, nevrovitenskap og pedagogikk har bidratt. De tar for seg etnomusikologiske og sosiologiske perspektiver på musikalsk kreativitet, og retter spesielt søkelyset mot betydningen som den skapende dimensjonen har for mennesket og samfunnet. Forfatterne går mest i dybden når de utforsker forholdet mellom emosjon og kognisjon i musikkopplevelse og kreativitet.

Pedagogiske perspektiver på musikkens rolle i innlæring er interessante, sett i lys av de mange forskningsrapportene som viser forbedrede læringsresultater i ulike skoletrinn når man setter inn økt andel musikktimer i opplæringen. Temaer som kan være av interesse for Tidsskriftets lesere, er i særlig grad kreative strategier i musikklytting, (på)virkingen av ulike musikksjangere, forholdet mellom musikk og identitet, og hvordan det kreative elementet i musikk formes av kulturelle faktorer – og i sin tur former kulturen.

Dette verket er en banebrytende illustrasjon av hvor langt forskningen på musikk er kommet, og hvilke muligheter som oppstår når fagfelter som har hatt lite gjensidig berøring, kommer sammen og åpner for nye synteser. Dessverre opplever jeg store deler unødige tunglester, der forfatterne med små grep kunne ha nådd et større publikum. Som lege underer jeg meg også over at den medisinske vinklingen på betydningen av musikalsk kreativitet og improvisasjon er utelatt. Derfor ser jeg dette verket som en teoretisk grunnvoll som vil kunne få betydning innen en rekke fagfelter og oppmuntre til en mer systematisk utforskning av de mulighetene som ligger i musikkalsk kreativitet. Ettersom det medisinske paradigmet i økende grad innlemmer mestring og individets egne ressurser i sin terapeutiske tilnærming – psykiatri og eldreomsorg er to eksempler – vil dette verket kunne stimulere de mer praktisk og klinisk rettede forskningsarbeidene som et voksende fagfelt trenger.

I mellomtiden er det all grunn til å oppmuntre mennesker til å bruke sine skapende evner i improviserte musikalske uttrykk. I min ph.d.-grad, *Integrated music in nursing homes – an approach to dementia care*, fant jeg at sykehjemsbeboerne fikk større grad av velvære og egenverd ved å improvisere med kjente sanger på et nivå de mestret. De ansatte på sykehjem fikk økt trivsel og lavere sykefravær når de fikk supplere sin prosedyreorienterte tilnærming med spontane musikalske uttrykk, uavhengig av musikalsk bakgrunn eller kompetanse.

Audun Myskja

Senter for livshjelp
Ski